

zij dan den  
om met den  
dat wil zeg-  
lag, die onder  
d voor is. Ze  
wet den Hee-  
g van de sab-  
schoon gelijk

oeten we ver-  
raecepto, dan  
praecept: een  
u zijn mond;  
heel wat an-  
een lange rij-  
t van vrijge-  
hen: de Zon-  
denfeest, Op-  
feest, Trini-  
tus' Lichaam,  
Feest van de  
la-Boodschap,  
van Maria-  
nog heel wat  
estenlijst, zoo  
lijkt het stem-  
pt, maar niet

als nu de va-  
kelijke papale  
king niet af-  
d den Zon-  
wat anderen  
een Zondag  
orte van den  
zoo uitkomt,  
bewijs van de  
van Luther  
therschen zijn  
steken; Cal-  
teember over  
aar de kerst-  
na geen denk  
ring.

zult interrum-  
je gelijk aan.  
w.z. we hou-  
en dus ook  
tikel 31 Ker-  
t, want die is  
naar de af-  
oort synodaal,  
ssicaal (want  
ideringen), en  
len wien via  
synoden. Je  
men, van niet  
veinu, de k-r-  
oor alle ver-  
zullen onder-  
dag, Paschen,  
rhouwing der  
erken gelaten  
te feest-agen  
enzij bewezen  
ft en de Ker-  
nodaal, eraan

je bent een  
Mijn dominee  
te kerst-ee;.  
t; en hij heet  
g al eens op  
is slap in het  
ille. Wij zijn  
goed vrijge-

nog nooit me  
a feliciteeren.  
Ik jarig ben  
ik daar eens  
stus, als jullie  
me nooit ver-  
it hij op zijn  
e eindexamen,  
anshouwing.  
ren eens per  
in en dan 25

allemaal uit  
dag zoo tegen  
hij vervolgen:  
saar, en niet  
mekaar. En  
rk goed vind,  
tikel 67 K.O.,  
te Schrift. De  
onderhouden  
e is er tegen,  
oproepen om  
aan Christus'  
waarvan de  
die wel niet  
ft, zoo kan hij  
ten uit Chris-  
nachdicht schen-  
gevaarlijk: ze  
éne feit, dat  
n het aniere,  
het lijf. Waar-  
eddag? Geen  
een Tweede-  
an Abrahams  
geen Davids-  
sovoort), geen  
een Dag van  
us' Doo stane  
Preek, geen  
de kernvraag,  
nder twisten?

't Lijkt me beter, ons te houden aan onze eigen toch wel  
sobere bepaling in art. 67, die ook zelf te zien is, geloof  
ik, als een bezonken fixatie van wat uit langdurigen  
strijd om de feestdagen overbleef als vrije afteekening  
van de grens tusschen wat al of niet zou vallen binnen  
den kring der kerkelijke feestdagen. Ik zie het zóó: bij  
elke reformatie werpt men overboord wat verkeerd is;  
uitgesluisd zijn al die feestdagen, waarop de Roomsche  
kerk gedachtenis „sticht“ aan haar eigen fantasien;  
denk aan Maria's „feiten“. Men behoudt voorts in elke  
vrijmaking welbewust den wil om te staan in de groote  
gemeenschap, die door Christus' Woord in deze wereld  
is gesticht; men realiseert zich, dat het „stichten“ van  
gedachtenis in de Schrift als Gods eigen werk ons ge-  
teekend wordt; dat de door Mozes' wet onder goddelijk,  
en daarom kerkelijk praecept gestelde Israëlitische  
feesten een vervulling vinden in de feiten van Christus'  
komst op aarde; en dat voorts het trekken van de grens  
tusschen wat wel en niet aan bijzondere gedachtenisvlering  
onderhevig gesteld wordt, altijd moeilijk is; een werk,  
waarin elke eigen kerk vrij is, en elk verband van kerken  
ook voor het verband vrijheid behoudt. Het komt maar  
op de prediking aan; goede kerstprediken zullen de lacunes  
en gapingen in den feesteyclus hebben aan te wijzen en  
het daaruit ontstane gebrek (dat ook bij elke tekstenze  
van lederen dominee onafwendbaar is) hebben te be-  
strijden. Aan een vrijgemaakt volk pardoos ontnemen  
wat niet verboden is, maar in vele eeuwen vastgelegd  
werd, dat is niet raadzaam, en ook niet paedagogisch, en  
het breekt noodeloos een parallelie tusschen onze en an-  
derer levenswijze af. Zoolang onze prediking, 66k op de  
feestdagen, het Woord bedient in openbarings- en heils-  
historisch verantwoorde opening van perspectieven, ge-  
bruiken we onze vrijheid niet tot een oorzaak van de  
boosheid, maar wel tot onderwijzing en verbetering die  
in de rechtvaardigheid is.

En dit klemt te meer, omdat in een periode als de  
tegenwoordige, misschien wij nog kerkelijk zouden kib-  
belen over de vraag van feestdagen, al of niet, terwijl  
aan den anderen kant zich een staatsmacht probeert uit

te bouwen tot politieke wereldmacht, die wel eens alle  
christelijke feestdagen zou kunnen verbieden. Paus Inno-  
centius X heeft op 6 Oct. 1653 eens zwaar geketterd te-  
gen den gemeenteraad van Milaan (toch wel driedubbel-  
dwars rooisch!) die het bestaan had, een feestdag vast  
te stellen op eigen gemeenteraadshoutje. Neen, zet de  
pauze, leeken, ook vorstelijke en gemeenteraadsleeken,  
hebben daar af te blijven; feestpraecepten geeft de kerk,  
en de kerk, dat ben tenslotte ik. Zoo redeneert een paus.  
Leeken mogen geen „bannimenten“ publiceren van een  
feestdag.

Dat is maar een heel klein onderdeelje van de wor-  
steling tusschen wereldlijke en kerkelijke, tusschen poli-  
tieke en geestelijke macht.

Wij nu zijn vrijgemaakt, ook in onze op afspraak be-  
rustende kerkenordering, van de hiërarchische kerkmacht.  
Wij komen eens — God weet, wanneer — onder een poli-  
tieke wereldmacht, die vast en zeker, zoo gauw ze de  
kans schoon ziet, de christelijke feestdagen zal verbie-  
den. Dan komt de tijd voor ons, dien eens de roomschen  
hadden, toen zij de mis clandestien bedriegen moesten;  
denk aan de uitdrukking: „ons lieve Heer op zolder“. Dan  
komt de tijd waarin we onze kerkelijke samenkom-  
sten zullen moeten volhouden vanwege het goddelijk prae-  
cept. De kerstdag valt daarvoor niet, voorzover een  
goddelijk praecept als direct wordt opgevat. Dan moeten  
wij — niet op Zondag, wel op andere dagen misschien —  
met het evangelie-van-den-stal naar onzen „zolder“.

Laten wij dus het Kerstfeest zóó vieren met het hár-  
t (want een feest is gedachtenis-stichten, en dus heeft het  
zijn principe in het hár-  
t, principe nu genomen in geneti-  
schen zin en alleen wat de acte betreft), dat wij tegen  
den tijd, waarin we naar zolder of kelder verhuizen moe-  
ten, klaar staan. Heden, terwijl het nog de tijd der ver-  
ademing is, gedenkt den dood des Heeren, totdat Hij komt.  
Zijn dood is toch immers begonnen toen Hij in de kribbe  
werd gelegd?

Met een artikel-67-groet, vrij van paus en vrij tegen-  
over den staat, je  
ADOLPHUS VENATOR.

## Professor Dr K. Schilder zestig jaar Herdacht door het Gereformeerde volk

VEEL BELANGSTELLING IN DE AULA.

Dinsdagmiddag om half drie had er een samen-  
komst plaats van ve'e dames en heeren uit alle stre-  
ken van ons land om Prof. Dr K. Schilder geluk te  
wenschen met zijn zestigsten verjaardag.

Onder de aanwezigen merkten wij op Mevrouw  
Schilder en zoons en dochters van den jarige, de Pro-  
fessoren en Leetoren met hun dames, Curatoren en  
Stichtingsbestuursleden, vertegenwoordigers van den  
Jongelings- en Meisjesbond, Besturen van comités,  
welke georganiseerd waren om dezen dag te herden-  
ken, de Senaat van het Studentencorps, en verschil-  
lende predikanten.

De D. van Dijk leidde de samenkomst en liet zingen  
Ps. 66 vers 4, las een gedeelte uit Psalm 103 en ging  
voor in gebed.

In een kort openingswoord wees spr er op, dat wij  
hier niet zijn samengekomen om aan persoonsverheer-  
lijking te doen. De Jarige zelve zou de eerste zijn zich  
daartegen te verzetten. Wat wij hier willen doen is  
alleen den HEERE danken voor zooveel goeds dat  
Hij ons gereformeerde volk in den persoon van Prof.  
Dr Schilder heeft willen schenken. Daarom is de  
grondtoon van deze samenkomst een lof- en dank-  
psalm, want alle gaven, ook die de Kerk des Heeren  
geworden via Zijn dienstknechten, zijn genadegaven,  
waarvoor wij slechts den HEERE dank te brengen  
hebben. Het gaat om den schat, niet om het aarden  
vat dat den schat draagt. Maar daarom mogen we  
ook het vat wel in eere houden. Spr. feleiteert Prof.  
Schilder met zijn zestigsten verjaardag en spreekt de  
bede uit, dat de HEERE hem nog lang moge sparen  
voor onze kerken, en voor het vele werk dat hij nog  
op zijn programma heeft staan.

Hierop verkrijgt de voorzitter van het comité-Wor-  
merveer het woord, om namens het gereformeerde  
volk den jubilaris een huldeblijk aan te bieden in den  
vorm van een Wire-Recorder met twee toestellen ten  
dienste van het vele en gewichtige werk, dat de jubi-  
laris verricht voor de pers. Een toestel is voorzien  
van een voetpedaal, waardoor het mogelijk is bij het  
teruggeven van de woorden, het tempo te regelen of  
eventueel een stuk te laten herhalen. Het geld voor  
dit vernuftig instrument is bijeengebracht op initia-  
tief van het bestuur van de vrouwenvereniging te  
Wormerveer en omstreken en het geld is bijeengebracht  
door kleine giften uit a'le plaatsen waar vrijgemaakte  
kerken in ons land zijn. Practisch heeft geheel het  
gereformeerde volk er een bijdrage in geleverd en  
moge de Jubilaris er in zien een blijk van de groote  
liefde waarmee dit volk hem bemint, bemint vooral  
om zijns werks wil. Want het heeft gezocht naar een  
middel om dat werk, zoo mogelijk te verlichten en te  
vergemakkelijken en meteen ook, zoo mogelijk, de  
productie nog op te voeren. Omdat er zelfs nog geld  
over was, heeft het comité een schrijfmachine er bij  
aan te bieden met een rol, waardoor het mogelijk wordt  
te typen zonder telkens te worden afgeleid door de  
noodzaak nieuw papier in te steken. Mevrouw Schil-

der werd bovendien een groot bord in Delftsch blauw  
aangeboden.

Hierop hernam De D. van Dijk van Groningen het  
woord en sprak namens een ander comité, dat zich  
gevormd had om dezen dag te gedenken met den Ju-  
bilaris en diens gezin. Spr. overhandigde Prof. Schil-  
der namens het comité, dat op zeer spontane wijze  
geld had ontvangen uit alle deelen van ons land, een  
enveloppe, waarvan de inhoud bestemd is voor het  
honorarium voor een hulp, die de wire-recorder zal  
kunnen bedienen.

Vervolgens sprak Prof. P. Deddens namens het col-  
lege van Professoren, die in een zeer humoristisch  
betoon den Jarige een potlood aanbood, met een heft  
voorzien van vier verschillende kleuren potlooden.  
Wanneer de wire-recorder mocht weigeren kan de  
ijverige auteur altijd weer zijn toevlucht tot dit pot-  
lood nemen en behoeft hij zelfs niet meer te werken  
met afzonderlijke teekens voor cursieven, kapitelen,  
spatieeringen, vet, enz., want hij stelt voor elk  
dezer teekens slechts een kleur vast en een kind (!)  
kan verder de wasch doen! Dat de houder goud op  
zilver is, wil natuurlijk zeggen, dat de Jubilaris 50  
en 25 jaar, dat is tot zijn vijf en zeventigste jaar met  
dit potlood moet doen, dan krijgt hij een nieuw!

Namens het Studentencorps sprak de Heer D. J. F.  
Schoep, die in herinnering bracht een woord, dat hij  
eens had opgevangen van Prof. Schilder, waarin deze  
afwijst a'le niet-concretiseering in toespraken en aan-  
spraken in eenige christelijke gemeenschap. Spr. ziet  
zich derhalve voor een moeilijke taak geseld, maar  
waar het hart tot spreken dringt wil hij toch gaarne  
wijzen op de zulver christelijke gemeenschap welke er  
steeds bestaan heeft tusschen Professor Schilder en  
zijn studenten, een verhouding, die zich het best con-  
cretiseeren laat in die van pater et filii. Prof. Schil-  
der heeft zich steeds betoond een uitstekend organi-  
sator te zijn van familiëfeestjes. Want uit de groote,  
ware koffer, die hij vaak placht mede te brengen naar  
de collegezaal, kwamen de prachtigste cadeautjes in  
den vorm van dikke folianten en magistrale betoonen,  
waarvan de leerlingen steeds met graagte gingen  
smullen. De Colleges waren nooit droog, nooit alleen  
maar rationeel, maar zij verbonden het hart van den  
docent met die van de studenten innig te samen, om-  
dat een diep wortelend geloof er aan ten grondslag  
lag. Nooit zal spr. 't ontroerend moment vergeten, dat,  
toen Prof. Schilder de klassieke filosofen eens in  
hun innerlijke armoede en leugend enst had uiteenge-  
rafeld, een student, diep onder den indruk, de vraag  
stelde: maar wat is dan waarheid? na een korte  
pauze van intense spanning Prof. Schilder ant-  
woordde: „Eén blijft altijd over: het Woord Gods en  
het geloof daaraan.....“. Spr. weet, dat niet alleen  
de collegezaal, maar ook de studeerkamer aan den  
Vloeddijk 14 meer is dan een werkkamer van den geest,  
zij is een slagveld, een worsteling tegen satan, wereld  
en eigen vleesch. Wat Prof. Schil-  
der heeft is het Woord van God en het geloof aan het  
Woord. Namens de studenten wil spr. op dezen dag

den Zestig-jarige dank brengen en ook uitdrukking  
geven aan de warme toegenegenheid welke er tus-  
schen den Jubilaris en zijn studenten bestaat. Wan-  
neer iemand op het hoogtepunt van zijn leven geko-  
men is, brengt hij soms zijn diepste gevoelens tot uit-  
drukking in een lied. Prof. Schilder heeft dit gedaan  
in het nieuwe Corpslied en daarom dacht het het Corps  
goed, dit lied te doen caligrafeeren en den Jarige  
aan te bieden, als een aandenken aan dezen dag.

Prof. Dr K. SCHILDER daarna het woord nemend,  
zegt verblijd te zijn het gebeuren van dezen middag  
te mogen zien als iets van broeders onder de broeders.  
Spr. mist de gaven van Prof. Deddens om de dingen  
op humoristische wijze te zeggen, maar hij kan waar-  
deering hebben voor dezen humor, te meer, daar er  
mede bewezen is, dat er weer de sfeer gekomen is,  
waarin deze humor bestaan kan. Spr. denkt hierbij  
aan wat Prof. Holwerda gezegd heeft over de  
reformatie van onzen omgang. Zij getuigt van de  
verhouding welke er tusschen de docenten onderling  
weer gekomen is en dat is een der mooiste dingen uit  
de laatste jaren van spr.s leven.

En wat het fijne cadeau betreft, waarvoor de broe-  
ders en zusters uit Krommenie (De D. van Dijk sprak  
van Krommenie en onderhoorige plaatsen, maar dat  
klinkt weer een tikje hiërarchisch, waarom spr. liever  
op zijn Groningsch van „Stad en Omme'anden“ spre-  
ken wil), merkt spr. op, dat hierbij dit het fijne is,  
dat hieruit het hart van ons gereformeerde volk  
spreekt. En wat hem vooral weldadig aandoot is dit,  
dat hij er de toon in beluistert: je kunt nog wel meer  
doen, dan ge doet! Voor die vriendelijkheid is spr.  
het meeste dankbaar.

Ook dankbaar is spr. voor de goede woorden van  
den heer Schoep, waarin de liefde van de studenten  
spr. tegenklinkt. In gevoelvolle woorden verto'kte de  
Jubilaris wat een blijdschap en kracht hem de diepe  
verbondenheid met de studenten schoonk.

In de vreeze Gods te leven naar Zijn wet blijft het  
eind van alle dingen en het is zijn hartewensch dat  
hierin allen verbonden mogen blijven.

Met spanning werd tenslotte nog aangehoord de  
zeldzaam accurate wijze waarop de galmende basun-  
stern van De Van Dijk op het lint was vastgelegd.  
Ook de scherpste criticaster zou geen enkele vibratie  
uit de klankrijke preek-stem van den Groningschen  
pastor hebben gemist.

Het officieele gedeelte werd hierop door den praeses  
met gebed gesloten.

Tenslotte was er nog ge'egenheid voor een receptie,  
waarvan druk gebruik werd gemaakt.

Een aardig moment was de binnenkomst van twee  
Rouveensche meisjes in kleederdracht, die op een  
grote plank een krentenbrood, in Rouveen gebakken,  
van anderhalve meter lengte voor den Jubilaris droe-  
gen. De Van Tongeren overhandigde in een geestige  
speech dit geschenk namens zijn gemeente.

Prof. Veenhof overhandigde namens het Cent'raal  
Comité van de Diaconale Conferentie een luxe album,  
waarin, door den kunstenaar Melschke gecall'igrafeerd  
en van kleurplaten voorzien, het Volkslied, het Wil-  
helmus, was geteekend.

Namens den Bond van Jongelingsverenigingen,  
overhandigde de heer Jac. van Oord met woorden van  
warme waardeering, voor alles wat de Jubilaris ook  
voor de jetid gedaan heeft, een kist sigaren.

De receptie, die een gezellig en ongedwongen ka-  
rakter droeg, werd telkens afgewisseld met leuke  
verrassingen.

Een mooie middag, gehouden in een zuivere sfeer.  
Broeders onder broederen,  
Inderdaad!

## Wijzigingen Handboek 1950

(Om tijd en onnodige moeite te besparen, verzoekt  
de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks  
naar de administratie in Goes te zenden.)

Blz. 21 HEERENVEEN. Adres diaconie: E. Broeltema,  
Rozenstraat 24.

Blz. 29 HILKEN. Predikant: De A. W. Boxman. Adres:  
Pastorie Geref. Kerk. Tel. K 5923—245. Postr.  
249582.

## KERKNIEUWS

(Om tijd en onnodige moeite te besparen, verzoekt  
de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks  
naar de administratie in Goes te zenden.)

B e r o e p e n t e:  
Capelle a. d. IJssel, A. H. Algra te Waardhuizen.  
Haulerwijk, Cand. J. v. Benthem te Vollenhove.  
Loppersum-Westeremden, G. A. Jansen te Hoorn.

— LISSE. Met diepen dank aan God voor Zijn won-  
derlijke leidingen kon Zondag 10 Dec. door de Ger. kerk van  
Lisse een eigen kerkgebouw in gebruik worden genomen.  
Gebouwd naar ontwerp en onder leiding van den heer  
W. de Jonge, architect te Lisse, is het gebouw met bij-  
lokalen — kerkeraadskamer en ruim vergaderlokaal —  
architectonisch een sieraad voor de omgeving. Het werk  
werd uitgevoerd door de fa. Hornman en Co te Lisse, die  
ook een mooi interieur ontwerp en uitvoerde.

Ruim vijf jaar mocht 's Zondags dankbaar gebruik  
worden gemaakt van de vellingzaal van Hollandsch  
Bloembollenhuis te Lisse. Voor vergaderingen in de week